

staaende paa vor Grundlov, skide til Indførelsen af Fællesforsatningen, og naar der længere hen i samme Kundgjørelse loves „en for Behandlingen af de fælles Anliggender fælles Forsatning, til hvis Indførelse Vi snarest muligt skulle foretage de fornødne Skridt“, da maatte enhver af os vente, at disse Skridt maatte blive foretagne i Henhold til Grundlovens § 100, og at vi altsaa i Realiteten vilde komme til at drøfte de nye Bestemmelser angaaende saa vigtige Anliggender. Men, havde Nogen i saa Henseende kunnet nære nogen Tvivl, da maatte den vistnok forsvinde, naar man tager Hensyn til de Tilfjendegivelser fra Regeringens Side, som vi have fra denne Periode. Der er af andre ærede Medlemmer anført de Udtalelser, som i den Anledning have fundet Sted af Ministrene her i Salen, og jeg skal derfor blot henlede Opmærksomheden paa en Artikel af 16de Februar 1852, som findes i det betydeligste Blad her i Landet, og som aldeles tydelig synes at bære Præget af, hvad man kalder en officiel Artikel, saa at de Tanker, som deri ere udtalte, maae antages at hidrøre fra enkelte Medlemmer af Regeringen, fordi ingen Anden kunde lægge det Kjendskab til Forholdene for Dagen, eller kunde ansee sig bemyndiget til at udtale sig paa en saadan Maade om slige Forhold, end netop Mænd, som stode de højeste Forretninger nær. I disse Uttringer anføres den Forsikring, som her blev givet af Statsraadet under den Interpellation, som var stillet af Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), og som gik ud paa Fastholden ved Grundlovens § 100; denne ansees i den nævnte Bladartikel som en ligefrem Selsfølge, om den end for Diebliffet mere siges at have en formel end en reel Betydning; men at den ogsaa har en reel Betydning — saa hedder det — vil finde sin nærmere Forklaring, naar Tiden er kommen til ad forfatningsmæssig Veie at drøfte den bebudede Fællesforsatning. Det er altsaa vistnok klart, at vi for to Aar siden, da Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 udkom, maatte være overbeviste om, at vi i Realiteten skulde forhandle Fællesforsatningen og vedtage dens enkelte Bestemmelser, og jeg troer

fremdeles, at det er en Blyt, som paahviler os, og som vi ikke kunne frigjøre os for ved nogen af de Veie, som ere paaviste af Udvalgets Fleertal, og i alt Fald ikke ved de to første af de Veie, som ere foreslaaede af dette.

So mere vi her forhandle under Indtrykket af en Mangel paa Overensstemmelse med det nærværende Ministerium, jo mere maae vi føle os bundne ved den Forpligtelse kun at stemme for det, som i og for sig er fornuftigt, og som ikke vækker Anstød i de andre Landsdele; men disse Betingelser troer jeg ikke man vil finde fyldestgjorte i de Forslag, som foreligge fra Udvalgets Majoritet under Nr. 1 og 2. Jeg troer ikke, at det er til at vente opnaaet, og jeg troer derfor, at det er lidet stemmende med vor og Regeringens Værdighed, at gaae ind paa det Forslag, som findes under Nr. 1; det er ikke til at vente, at Regeringen skulde udstede en Fællesforsatning, hvori der er optaget alle de Bestemmelser af den hidtil gjældende Forsatning, som ere anførte i Forslaget under Nr. 1. Vi maae jo nemlig erkjende, at Kronens Raadgivere for Tiden factiff befinde sig i en langt stærkere Stilling ligeoverfor Repræsentationen, end egentlig Grundlovens enkelte Bestemmelser medføre, og vi kunne ikke vente, at de skulle give Slip paa denne factiff meget stærke Stilling, uden at de i den nye Forsatning paa anden Maade see deres Stilling beskyrket; det ligger i alt Fald dybt i den menneskelige Natur. Vi kunne derfor ikke vente, at Kronens Raadgivere i den nye Forsatning ville tilraade at optage Bestemmelser, som sætte dem under saa stærke Baand som dem, der ere i vor nærværende Grundlov; thi vi formaae ikke for Diebliffet at sætte den nærværende Grundlov i fuld Kraft efter sit eget Indhold i alle dens Dele; derfor troer jeg ikke let, at man faaer disse Bestemmelser, som her staae under Nr. 1, optagne i nogen Fællesforsatning, naar Regeringen selv skal udstede den, og det forekommer mig derfor heller ikke stemmende med Thingets Værdighed at vedtage denne Betingelse. Den hele Fremgangsmaade forekommer mig derhos noget besynderlig. Naar det ikke maatte vække Anstød, saa vil jeg tillade mig at minde om en Spøg eller Leg, som man foretager i sin Ungdom, idet